
36A TEMPORADA

iber:Camera

Concert inaugural

Evgeni Koroliov
piano

J. S. Bach

DIMECRES 6 DE NOVEMBRE DE 2019, 20.30 H
PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

“Sempre que escolto el Bach de Koroliov aprenc. Aprenc no només música, sinó també sobre la vida. La seva interpretació està plena de coneixement i humanitat. No puc més que envejar al públic de Barcelona per tenir l’oportunitat de poder escoltar les seves Goldberg. Com m’agradaria poder-hi ser!”

Varvara, pianista
(sobre el seu mestre Evgeni Koroliov)

Evgeni Koroliov, piano

Johann Sebastian Bach (1685 – 1750)

Variacions Goldberg, BWV 988 (1741)

— Durada total aprox. 80'

Aria | *Variatio 1. a 1 clav.* | *Variatio 2. a 1 clav.* | *Variatio 3. Canone all' Unisuono a 1 clav.* | *Variatio 4. a 1 clav.* | *Variatio 5. a 1 ovvero 2 clav.* | *Variatio 6. Canone alla Seconda. a 1 clav.* | *Variatio 7. a 1 ovvero 2 clav. [Al tempo di Giga]* | *Variatio 8. a 2 clav.* | *Variatio 9. Canone alla Terza. a 1 clav.* | *Variatio 10. Fughetta. a 1 clav.* | *Variatio 11. a 2 clav.* | *Variatio 12. Canone alla Quarta. a 2 clav.* | *Variatio 13. a 2 clav.* | *Variatio 14. a 2 clav.* | *Variatio 15. Canone alla Quinta. (in moto contrario) a 1 clav. Andante* | *Variatio 16. Ouverture. a 1 clav.* | *Variatio 17. a 2 clav.* | *Variatio 18. Canone alla Sesta. a 1 clav.* | *Variatio 19. a 1 clav.* | *Variatio 20. a 2 clav.* | *Variatio 21. Canone alla Settima.* | *Variatio 22. Alla breve a 1 clav.* | *Variatio 23. a 2 clav.* | *Variatio 24. Canone all' ottava. a 1 clav.* | *Variatio 25. a 2 clav. [Adagio]* | *Variatio 26. a 2 clav.* | *Variatio 27. Canone alla Nona. a 1 clav.* | *Variatio 28. a 2 clav.* | *Variatio 29. a 1 ovvero 2 clav.* | *Variatio 30. Quodlibet. a 1 clav.* | *Aria da Capo*

AVÍS IMPORTANT / AVISO IMPORTANTE / IMPORTANT NOTICE

Per gaudir de la música necessitem: **SILENCI**

Para disfrutar de la música necesitamos: **SILENCIO**

To enjoy the music we need: **SILENCE**

SI US PLAU / POR FAVOR / PLEASE

Contingueu els estossecs

Contengan la tos

Contain your coughs

Mòbils apagats

Móviles apagados

Mobile phones switched off

Alarmes desconnectades

Alarmas desconectadas

Alarms disconnected

El concert s'interpretarà sense pausa

Moltes gràcies / Muchas gracias / Many thanks

COMENTA AQUEST CONCERT AMB
#ibercamera #goldberg #bach #koroliov

Evgeni Koroliov

Nascut a Moscou, Evgeni Koroliov té una presència extraordinària a l'escena del piano internacional. Lluny de mostrar cap mena d'exhibició, fascina el seu públic a través d'una profunda comprensió intel·lectual de les obres que realitza oferint, a cadascuna, tota la seva capacitat artística i interpretativa. L'any 1968, guanyà el Concurs Internacional Johann Sebastian Bach, a Leipzig i, al cap de 9 anys, guanyà el Gran Premi Clara Haskil. El 1973 fou el guanyador de la Competició Internacional de Piano Van Cliburn i el 1985, el del Concurs Internacional Johann Sebastian Bach.

El seu ampli repertori va des del barroc, passant pel clàssic vienès i l'impressionisme, fins a Ligeti i Kurtág, que també tenen una afinitat especial amb Bach. Koroliov ha actuat a grans sales de concert de Berlín, Viena, Amsterdam, Lisboa o Brussel·les. També ha realitzat concerts a nombrosos festivals com el de Salzburg o el Festival La Roque d'Anthéron, entre d'altres.

L'any 2014, Koroliov fou aclamat per la seva interpretació de *L'Art de la Fuga* de Bach. El pianista ha compartit escenari amb grans intèrprets com Natalia Gutman o Mischa Maisky. Habitualment, ofereix actuacions junt amb la seva dona, la pianista Ljupka Hadzi-Georgieva, formant el Duo Koroliov.

La seva interpretació de les Variacions Goldberg al Bachfest de Leipzig, l'any 2008, fou publicada per la productora EuroArts. El pianista ha rebut nombrosos premis pels seus enregistraments, com el recent Premi de la crítica alemanya o el Premi Internacional de Música Clàssica Internacional, per al seu darrer enregistrament amb peces de Schubert.

Evgeni Koroliov debuta avui a la Temporada Ibercamera.

36 iber:Camera

Abonaments
disponibles

Grans orquestres simfòniques a L'Auditori

18/11/2019 - 20.30 H

Novena de Beethoven

Orquestra de l'Òpera de Praga
Karl-Heinz Steffens, director
Vida Miknevičiute, soprano | Michaela Zajmi, mezzosoprano
Aleš Briscein, tenor | Edgars Ošleja, baix
Orfeo Donostiarra

Mozart, *Concert per a clarinet, en la major, K. 622*
Beethoven, *Simfonia núm. 9, en re menor, op. 125*

29/01/2020 - 20.30 H

Txaikovski: Concert per a violí

Orquestra Simfònica de Ràdio Frankfurt
Andrés Orozco-Estrada, director
Fumiaki Miura, violí

Mussorgsky, *Una nit a la muntanya pelada*
Txaikovski, *Concert per a violí, en re major, op. 35*
Strauss, *Don Joan, op. 20*
Strauss, *El cavaller de la rosa, op. 59*

04/03/2020 - 20.30 H

Simfonia Tità

Orquestra Simfònica SWR Stuttgart
Teodor Currentzis, director

Strauss, *Mort i transfiguració, op. 24*
Mahler, *Simfonia núm. 1, en re major, "Tità"*

30/03/2020 - 20.30 H

Rèquiem de Verdi

Orquestra Simfònica del Teatre Mariinsky
Valery Gergiev, director
Cor Ibercamera
Mireia Barrera, directora

Verdi, *Rèquiem*

20/04/2020 - 20.30 H

Concert de Ravel

Orquestra de Lucerna
James Gaffigan, director
Martha Argerich, piano

Ligeti, *Concert romanès*
Ravel, *Concert per a piano, en sol major, M. 83*
Dvořák, *Simfonia núm. 9, en mi menor, op. 95, "Nou Món"*

21/05/2020 - 20.30 H

Beethoven: Concert per a violí

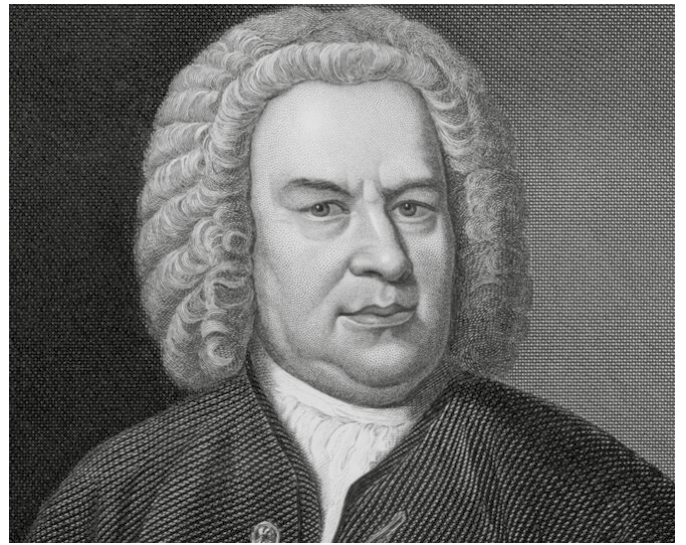
Royal Philharmonic Orchestra
Pinchas Zukerman, violí i direcció

Brahms, *Variacions sobre un tema de Haydn, op. 56*
Brahms, *Simfonia núm. 2, en re major, op. 73*
Beethoven, *Concert per a violí, en re major, op. 61*

Cicle en coproducció amb

L'AUDITORI

L'Enigma Goldberg: Un tractat de matemàtica o un somnífer musical?

Retrat de Johann Sebastian Bach

Les *Variacions Goldberg* és una de les obres cabdals de Johann Sebastian Bach. Reben aquest títol pel clavicembalista i deixeble de Bach, Johann Gottlieb Goldberg, que tocava a la cort de l'ambaixador rus Hermann Carl von Keyserlingk destinat a Dresden, que es veu que tenia la mala sort de patir insomni. Segons el primer biògraf de Bach, J. N. Forkel, Goldberg devia ser el primer intèrpret d'aquestes variacions, encarregades pel mateix Keyserlingk a Bach per "animar-lo les nits que no podia dormir", segons es cita en aquesta primera biografia del 1802. Cal tenir en compte que el títol original és *Aria amb variacions diverses per a clave amb dos teclats*. Unes variacions que Bach va compondre quan exercia com a cantor de l'església de Sant Tomàs a Dresden, el 1741 i que va publicar llavors a la impremta de l'amic Balthasar Schmid de Nuremberg com la quarta part d'un llibre d'exercicis per al teclat que va anomenar el *Clavier-Übung*. Bach indicava poques vegades l'instrument amb què s'havien de tocar les seves obres, i aquesta en va ser una. Encara es conserven dinou exemplars d'aquella primera edició. Forkel també va deixar escrit que el pagament per a tal obra mestra va ser una copa d'or amb cent monedes (lluïsos) d'or, que equivalia a gairebé un any de sou del que es cobrava llavors com a mestre de capella.

Més enllà de la veracitat de les dades històriques, el cert és que les *Variacions Goldberg* han transcendit com una de les partitures per a teclat que depassen el temps i les circumstàncies, per anecdòtica que fos la seva creació, i que ha estat considerada com un cub Rubik de la invenció i de l'arquitectura sonora. De fet, en l'obra de Bach, la numerologia, potser per influència del físic Isaac Newton, que a principis del segle XVIII era un dels referents científics de la Universitat de Leipzig, hi és present com un enigma que fa més de tres-cents anys que s'intenta desxifrar. Ell mateix havia qualificat la seva obra com a "ciència musical" (*musicalische Wissenschaft*) i en les *Variacions Goldberg* hi trobem un bon exemple. La seva construcció segueix una simetria perfecta, perquè comença per una ària molt bellament ornamentada, el conegut tema de la qual val a dir que no és pròpiament original de Bach, sinó que parteix d'una dansa xacona que havia compost el seu col·lega contemporani Georg Friedrich Händel cap el 1733 (la HWV 442). En l'obra de Händel, aquesta ària té vuit compassos i en va fer seixanta-quatre variacions. En canvi, Bach allarga aquesta ària inicial fins a omplir trenta-dos compassos. La historiografia d'aquesta obra assegura que aquesta ària formava part del repertori que cantava la seva segona esposa, Anna Magdalena, que la devia copiar alguns anys després que Händel la publicqués. En l'obra de Bach trobem sovint cites d'altres compositors del seu moment, com també va fer amb Vivaldi, perquè en aquella època tenien un altre concepte del dret d'autoria i era freqüent utilitzar temes que no fossin propis per fer tota mena d'innovacions musicals.

Aquest material melòdic inicial és el que Bach fa variar fins a trenta vegades i, per mostrar el seu domini numèric del contrapunt, cada variació també ocupa una extensió de trenta-dos compassos amb l'ús d'una gran sofisticació contrapuntística que ens porta per estils molt diferents. Algunes variacions prenen el ritme i l'estructura de danses

barroques com la giga o la sarabanda, d'altres estan compostes en forma de fuga o d'obertura, generalment per formar un contrast dinàmic entre l'una i l'altra, de lent a ràpid, de fort a piano, com si ens fes passar per tots els humors que és capaç de sentir un ésser humà. A més, Bach estructura tota l'obra en nou cançons, que apareixen cada dues variacions i que, alhora, cadascun d'ells es divideix en tres parts. I al final, trobem l'"Aria da capo e fine", per indicar a l'interpret que pot tornar a l'ària inicial com a conclusió de tota l'obra, tancant un cicle que ens arriba a l'oïda com un alliberament, com el descans final d'aquest recorregut anímic per molts estats diversos.

Després de la mort de Johann Sebastian Bach, el 1750, sembla ser que les *Variacions Goldberg* es van difondre molt per territori europeu, perquè se'n van arribar a publicar fins a cent còpies, però no es té constància que es toquessin en públic. A finals dels anys vint del segle XX, se sap que les interpretava el pianista Rudolph Serkin i, poc després, la famosa clavicembalista Wanda Landowska seria la primera a enregistrar-les i a difondre-les per Europa i als Estats Units, ja en els anys trenta, tot i que les interpretés en un instrument de teclat, que encara que fos un clave, era un model fabricat a la casa Pleyel i molt allunyat del que podia haver tocat Bach.

Més enllà de versions magistrals com la de la gran Rosalyn Tureck o la d'altres pianistes insignes del segle XX, potser avui en dia les hauríem de retitular les *Variacions Gould* per la irrupció que va suposar la interpretació que en va fer Glenn Gould unes dècades més tard, quan als vint-i-dos anys les va triar per fer el seu llançament internacional amb el segell Columbia. Gould va voler escollir aquesta obra per fer el seu debut discogràfic i va preferir tocar-la al piano, enlloc de fer-ho amb un clavicèmbal. La gravació de 38 minuts i 36 segons que en va fer el 6 de juny del 1955 va ser una aposta arriscada, que, sorprenentment, el va propulsar a la fama internacional i el va immortalitzar com un dels pianistes amb una connexió tècnica i espiritual més profunda amb el geni de Leipzig. Fins i tot el segell Sony, fa uns anys, en va "desenterrar" les primeres preses d'aquell dia, que han quedat com un rastre arqueològic d'aquesta obra als inicis de l'era de la mecanització. El miracle d'aquell dia també va quedar enregistrat en una conversa molt interessant sobre aquesta obra entre el mateix Gould i el crític Tim Page, que ara ja es pot sentir per internet. La segona vegada que Gould les va gravar va ser molts anys després, el 1981. Una dada curiosa és que, si sentim les dues versions, en l'última les toca amb un tempo molt més lent, i arriba a tenir dos minuts i alguns segons de més respecte la primera. Gould afirma que les *Variacions Goldberg* tenen una mateixa pulsació que recorre tota l'obra i que es pot subdividir múltiples vegades, de manera que converteix aquesta obra en un minuciós tractat sobre el ritme. Aquest seria l'últim disc que Gould realitzaria, quatre setmanes abans de la seva mort. Una

obra que esdevindria l'alfa i l'omega de l'evangeli sonor d'aquest pianista sobre l'obra de Bach, al qual cap altre intèrpret posterior podria substraure's.

De fet, el mateix Evgeni Koroliov ha reconegut públicament la petja inesborrable que li va deixar Glenn Gould quan les va interpretar a Moscou el 1957. En Koroliov, trobem un nou expert i un nou referent en la interpretació d'aquesta obra, de la qual en va fer una gravació en DVD, en un concert en directe al Festival Bach de Leipzig, de la que en va resultar una de les versions més diàfanes i precises que es poden sentir actualment.

Mònica Pagès

Periodista musical

Cap al futur
amb la música.

LA VANGUARDIA

JO AQUÍ TRIO MÚSICA.

Et desitgem un bon concert
i **et convidem a escoltar demà**
la seva crítica a l'**Aquí, amb Josep Cuní**.

**AQUÍ
AMB
JOSEP
CUNÍ**

*De dilluns a
divendres de 7 a 12 h*

Participa a

🐦 | 📘 | 📷 @AquiCuni

📞 626 574 036

SER2
CATALUNYA

📻 Barcelona 103.5 fm

📱 App SER CATALUNYA

AMB EL SUPORT DE

MITJANS COL-LABORADORS

AMB LA COL-LABORACIÓ DE

TEMPORADA IBERCAMERA AIE COL-LABORA AMB

COL-LABORA AMB NOSALTRES

Si voleu col·laborar amb nosaltres i conèixer els nostres programes de patrocini, contacteu amb Jordi Gastó: patrocinios@grupcamera.com

SEGUEIX-NOS

ORGANITZA

Temporada Ibercamera, A.I.E.

Ibercamera és una empresa de:

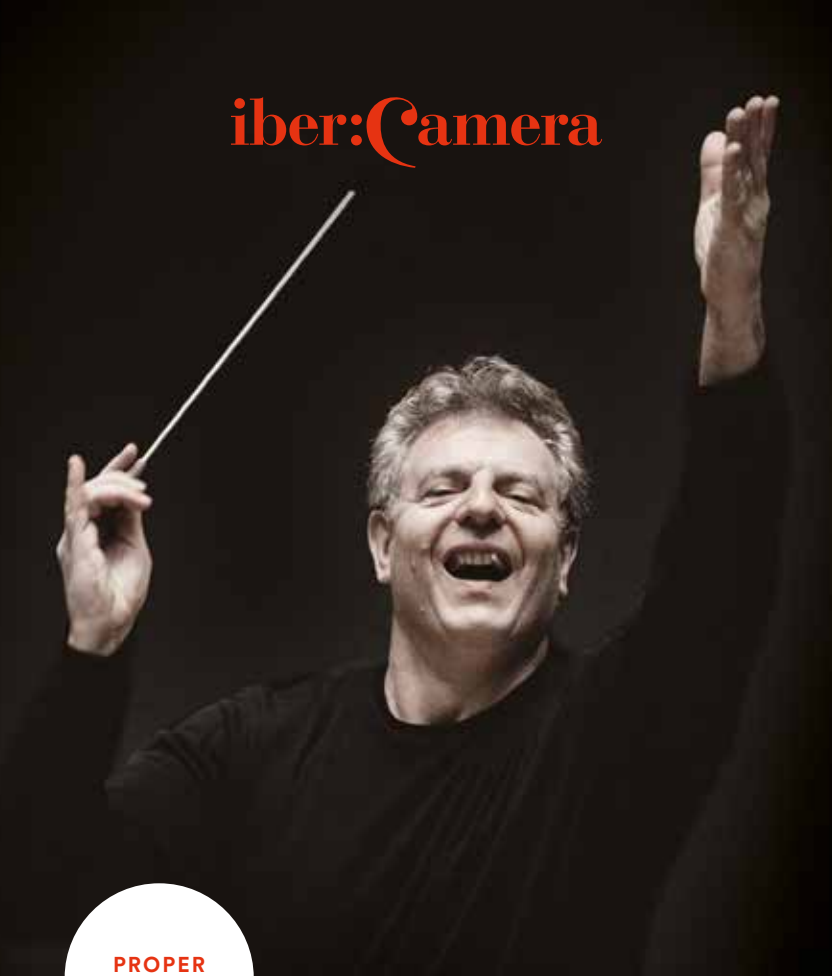
GRUPCAMERA

Av. Diagonal 433, 4t 1a
E-08036 Barcelona
www.ibercamera.com
ibercamera@ibercamera.com
T. 93 317 90 50 – F. 93 277 72 78

Edició: **Temporada Ibercamera AIE**
Disseny gràfic: **Ivó Alvarez i Anna Defez**
Impressió: **Grafiko**
Dipòsit legal: **B 24131-2019**

A Ibercamera ens importa la salut del nostre planeta, el paper per imprimir aquest programa prové de fonts sostenibles i certificades.

iber:Camera

PROPER
CONCERT

Orquestra de l'Òpera de Praga
Karl-Heinz Steffens, director
Orfeó Donostiarra

**Mozart, *Concert per a clarinet,*
*en la major, K. 622***

**Beethoven, *Simfonia núm. 9,*
*en re menor, op. 125***

L'AUDITORI

Dilluns

18/11/19 a les 20.30 H

www.ibercamera.com